

Dr. MOSES GASTER

(Urmare din pag. 1)

ale conducerei Fundației Ichester, care mi-a făcut onoarea de a mă invita să...

Plecin din țară, doctorul Gaster a dus cu sine tot ce a avut mai scump...

„Dar, ca orice lucrare omenască, — scrie el — cînd mîna e condusă de inimă și de simțămînt, iar nu de rațiune rece...

Doctorul Gaster arată apoi că nici un om de știință nu se mai îndoaie astăzi de romantismul limbii române...

În sfîrșit, color care se temeau că o ortografie înecată în deschide drumul tuturor formelor dialectale...

Amintiri: la Ciurea

(Urmare din pag. 1-a)

Atunci început să gem... Scăpați-mă... Și glasul meu se amesteca cu al tovarășului...

Încerca să mă descurc de fiarele și bagajele care mă strîngeau din toate părțile...

Trăgînd cu multă voluptate aerul rece al nopții în plămîni, simțeam cum vigoarea îmi revine și astfel reușii să mă ridic...

Cînd m-am văzut liber și am început să fug de groaza care mă urmărea...

„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

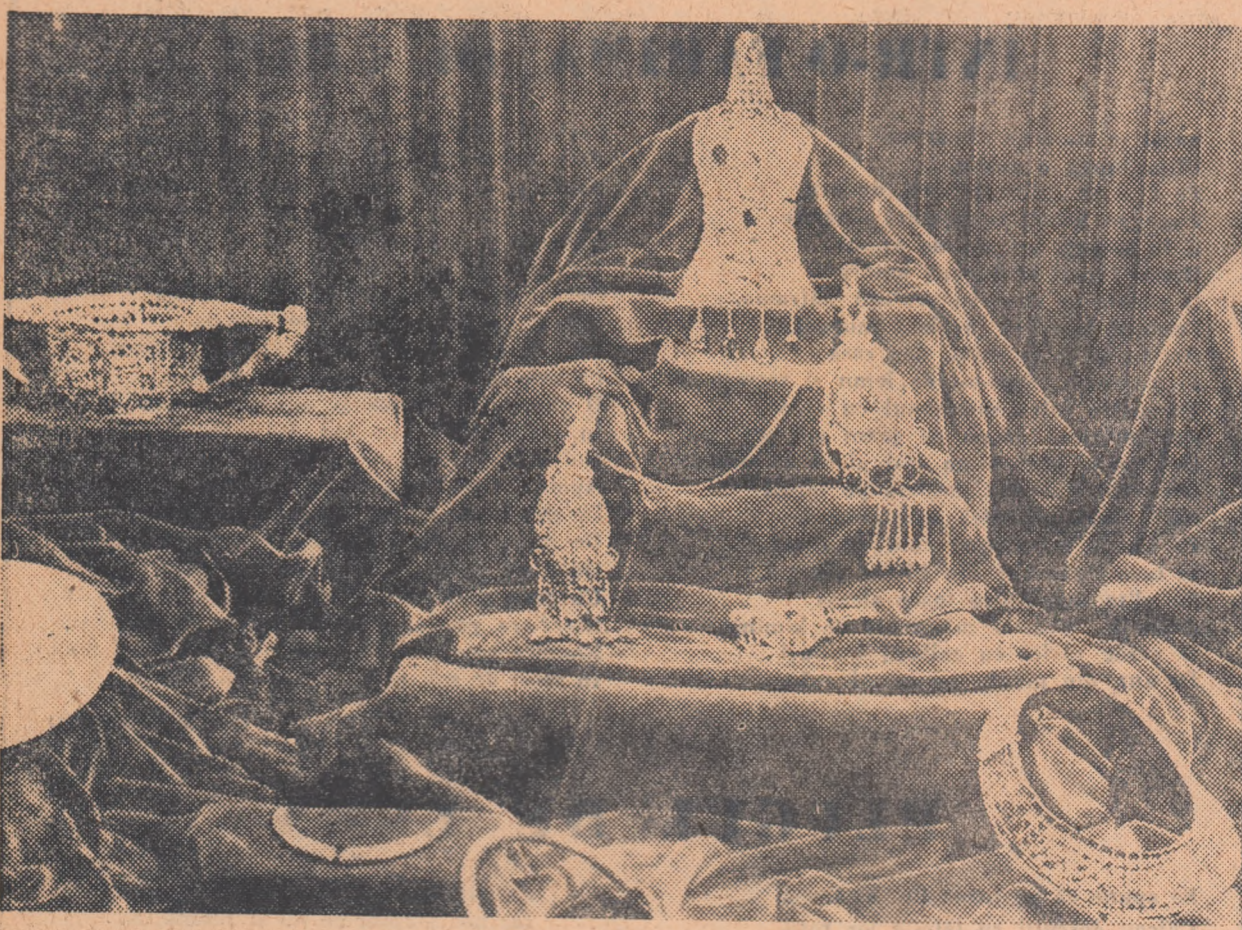
„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

„Cineva din grupul celor scăpați striga: — S-o luăm pe linia ferată. Tîrîndu-mi cu greu trupul zădărit...

Piese din „Cloșca cu puș”

Omul de pe tușă

Nu-l cunoașteți? Imposibil. La un meci de fotbal: „Nemăpomenit! (gest de indignare cu ambele mâini)...

La o expoziție: „E ingrozitor tabloul asta! (strămbătură de dezgust). Ce viole! Infecț! Taboul n-avea nici un strop de viole...

„Mă, da' prost a prefăcutu' ala! (gest de lehamite). În loc să-i dea vreo două lei... Căci oare nu s-a pusă mîna pe scrisoare, și sîi la palat...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

„Munca și pacea sînt indisolubil legate între ele. Oamenii de literă au o misiune...

Literatura și viața poporului (III)

Realismul socialist deschide un cîmp larg pentru manifestarea inițiativii creatoare pe temelii înaintate...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

Unul din mijloacele campaniei de ca.omnizare, desăvîrșită în ultimul timp de presa burgheză...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„Dar, se înțelege, noi sîntem comunisti. Noi nu trebuie să stăm cu mîinile încrucișate și să dăm...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

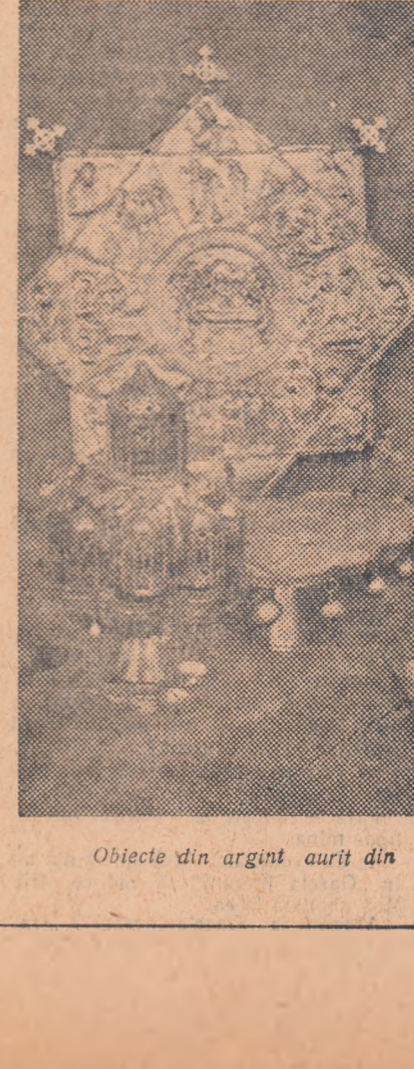
„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

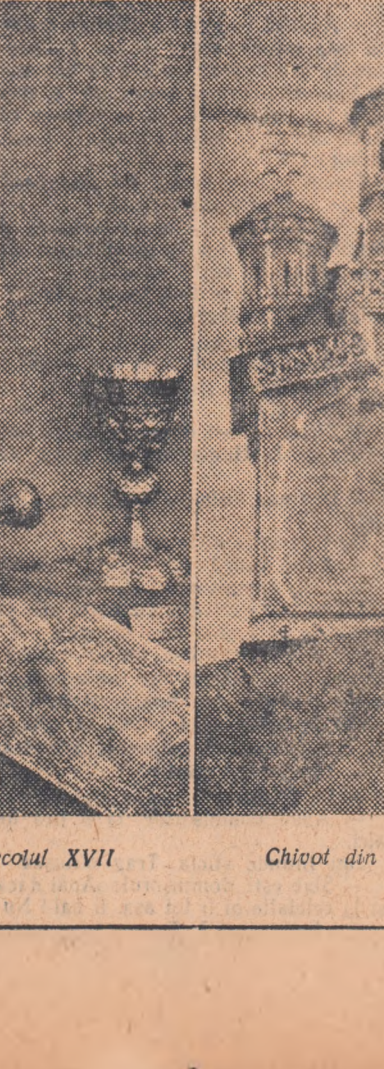
„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

„era o carte foarte actuală? Dar să amintim și poezia și piesele satirice ale lui Maikovski...

Obiecte din argint aurit din secolul XVII

Aladin

Advertisement for 'Curier Literar' magazine, featuring the title in a stylized font and some text about its content.

MIHAIL SEBASTIAN: Opere UT PICTURA POESIS (III)

Ediarea primului volum din Operele Mihail Sebastian...

forat - surpriza - unui critic inteligent...

na unei lumi care - impresca cu...

Reprezentă atmosfera bacoviană...

refinut formularea omului de știință...

Munca nu are nici o noblete...

penibilă ca o pictură de prost gust...

Mihail Sebastian și-a scris piesele...

Prin structura sentiment, prin educație...

O analiză a teatrului lui Sebastian...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

Mihail Sebastian

Prin structura sentiment, prin educație...

O analiză a teatrului lui Sebastian...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

Prin structura sentiment, prin educație...

O analiză a teatrului lui Sebastian...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

Prin structura sentiment, prin educație...

O analiză a teatrului lui Sebastian...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

socială, înzestrat cu fermitatea și ne...

Note si comentarii

Cine dă lecții - Se publică uneori, din nefericire...

dealminteri autorul marginaliei din 'Contemporanul'...

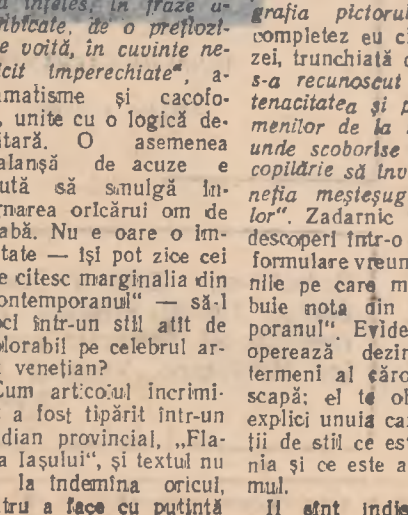
dotele elementare ale istoriei nu are dreptul să judece...

de categorică și meritorie luare de poziție...

Impunată, cuprinde numai operele...

Am mai trecut o zi la Berlin, gândind...

Am mai trecut o zi la Berlin, gândind...

Tudor Vladu

I. IGIORIANU

Tudor Vladu

CUM AM SCRIS „CETATEA VECHĂ”

„Care din eroii cărții dv. sînt fictivi și care sînt reali? Mai trăiesc locotenent-coonelul Petro Marenuha, directorul școlii industriale, Nestor Pojevo, Galea Huznir, Vasili Mandjura, Vadima Golovaiki, Angelica și tatal ei?”

„Citiții cărții „Cetatea Veche” mi trimit multe asemenea scrisori. Astfel de scrisori primesc și de la cititorii din România, țară prietenă, unde sînt traduse în limbile română și maghiară șase din cărțile mele. Și bineînțeles, fiecare cititor își pune întrebarea: ce este real din cartea citită și ce este ficțiune?”

„Acum și mie-mi vine foarte greu să trag o linie de demarcație între elementul fictiv și cel real, amindouă fiind împletite atât de mult, încît și-au pierdut existența de sine stătătoare, pe care o aveau la început. În total am lucrat la trilogie mai bine de cincisprezece ani. În acest timp m-am obișnuit atât de mult cu eroii mei, că urmărind din nou drumul fiecăruia în carte, mi-e peste puțință uneori să separ trăsăturile biograficilor reale ale oamenilor de cele fictive și, ca să spun așa, „construite”.

„Un lucru e limpede: nu cred că aș fi putut scrie cartea dacă trăsăturile biografice eroului principal, Vasili Mandjura, n-ar fi fost adeseori identice cu propria mea biografie.

„M-am născut în vechiul și frumos oraș ucrainean Kamenel-Podolsk. Pînă la Revoluția din Octombrie, Kamenel-Podolsk a fost un oraș tipic gubernial de la periferia imperiului Rusiei. Orașul nu avea nici o întreprindere industrială; era un oraș de negușori, funcționari și meseriași.

„Revoluția din Octombrie a sfărîmat vechea existență a orașului.

„Printre documentele găsite în arhive și citite de mine, cu privire la istoria revoluționară a orașului meu natal, mi-a căzut în mină și o hîrtie aproape putredă — textul primului act al primei căsătorii civile care a avut loc la primăria orașului Kamenel-Podolsk, conform dispoziției Puterii Sovietice, la 25 ianuarie 1918, în adunarea generală a Sovietului de deputați ai muncitorilor și soldaților, la ora 8 seara”.

„Nu, mai jos subscrisul căpetean Serghei Konstantinovic Murghi din regimentul 257 de infanterie Novobelejck și cetățeanca Maria Voitehova Novikha din satul Muksa, orașul Kitai, jurăm solemn în fața Sovietului Comisarilor Poporului că facem prezența căsătoriei civile nu pentru avantaje, nu din năzuințe egoiste josenice, ci pentru satisfacerea avlului unor înalte sentimente sufletești și idealuri ale simței iubiri. Jurăm că, pășind pe drumul nou al socialismului, vom îndeplini strict și cu sîmintie relațiile tovarășești, iar dacă viața va cere să ne jertfim liniștea pentru revoluție, atunci fără nici un fel de împotrivire vom alege altarul libertății întregii noastre ținerete, iar dacă viața va deveni pentru noi o povară, dacă părerile noastre cu privire la diferite lucruri nu se vor potrivi, sau dacă convingerile politice vor spulbera fericirea noastră ră familială, atunci, fără nici un fel de obligațiuni materiale, noi trebuie să ne despărțim, rămîndu-ne prieteni buni și cunoscuți. Drept care semnăm”.

„Documentul este scris cu vechea ortografie, dar în el este roșit cu mindrie, în orașul meu natal, periferic, după două luni și ceva de la înfiptura în îndepărtatul Petrograd a Marii Revoluții din Octombrie, cuvîntul sînt: „socialism”.

„Nașterea mea ca scriitor o datorez sufletului revoluționar al vremii, cînd apăreau asemenea documente.

„Dar nu mult după triumful revoluției în Ucraina au năvălit cotropitorii germani, iar după ei mercenarii Anlanței — bandele lui Petliura. Căpeteniile lor au vrut să rupă Ucraina de Rusia și să facă din această țară înfrîntoare o colonie a capitaliștilor. Orașul a trecut de câteva ori din mîinile unora, în mîinile altora.

„Primul liceu de băieți, unde mi-am început studiile, fusese ocupat de naționaliștii ucraineni. În liceu păstrăneau adesea iscoadele naționaliste. Petliura își completa școlile de ofițeri cu elevii din clasele superioare. Copiii din suburbii așteptau cu nerăbdare întoarcerea Armatei Roșii. Înțelegeam tot mai mult, mai curînd cu inima decît cu mintea, că băieții lui Petliura sînt niște trădători ai poporului ucrainean.

„Imi aduc aminte că într-o zi m-am dus cu un prieten să rupem din grădina coceni de porumb tinăr. Grădina era aproape de cîmărit. Aici am văzut cîțiva inși înarmați din banda lui Petliura, care au adus lîngă șanțul cîmăritului un boșevic. I-au împuscat în fața noastră înainte de a muri boșevicul le-a strigat călătorilor: „Trăiască Ucraina Sovietică! Călătorilor, nu veți putea să despărțiți niciodată Ucraina de Rusia!” Rostind aceste cuvinte pline de mindrie și adevăr, se prăbuși în șanțul cîmăritului. Acestă scenă ne-a cutremurat pe noi, copii, și ne-a arătat clar ce erau de fapt bandele lui Petliura, care se lăudau că luptă pentru Ucraina.

„Iată de ce i-am primit cu mare bucurie pe primii ostași ai Armatei Roșii, care au intrat în orașul nostru pe Podul cetății.

„Multe asemenea sentimente ne-au insuflă și pe mine și pe cei de o vîrstă cu mine. Amintirile tragice din anii de dezmăț ai bandelor lui Petliura au fost înlocuite cu amintiri frumoase, pline de romantism revoluționar, căpătate în anii întăririi Puterii sovietice. Puterea sovietică se înălța și se întărea în orașul situat la depărtare de 15 kilometri de granița vremelnică, de atunci, cu România.

„Mai tîrziu, pe cînd lucram la uzina „Boșevik” din Leningrad, am scris două povestiri despre copilăria mea: „Vecinii” și „De aceeași vîrstă”, în care imi aduceam aminte tot de lucruri trăite, în primii ani ai revoluției. Pornind de la amintirile mele din copilărie și adolescență, petrecuți în Kamenel-Podolsk, am început să scriu „Cetatea veche”.

„Desigur, asta nu înseamnă că povestesc în carte propria mea biografie.

„Am introdus în cuprinsul ei o doză considerabilă de ficțiune.

„Am văzut cum a fost executat un boșevic de trădătorii petliuriști. În povestire, execuția are loc în curtea Cetății vechi. Dar pentru ca cititorul să creadă că această scenă este adevărată și să îndrăgească pe acest om curajos, a trebuit să nascocesc biografie condamnatului. Așa s-a născut imaginea minierului bolșevic Timofei Sergușin, a căruia moarte este răzundu de copiii-eroii din „Cetatea veche”. Pe moștenitorul lui, cum este arătat în carte, după venirea Armatei Roșii, a fost săpăta înscrispura: „Lui Timofei Sergușin, care a luptat pentru Ucraina sovietică, primului președinte al tribunalului militar revoluționar ucis de bandiții lui Petliura”.

„Așa se poate împlini și în viață! Imi spuneam eu, lucrînd la acest important și dramatic episod.

„Și n-am greșit. După ce a apărut cartea, am primit o scrisoare de la salații muzeului istoric din Kamenel-Podolsk, în care aceștia imi comunicau că, în adevăr, președintele tribunalului militar revoluționar, Navrobnik, a fost împuscat în Cetatea veche.

„Am scris „Cetatea veche” la Leningrad, după o lungă despărțire de Podolia mea natală. Pentru a-mi împotrivita amintirile din copilărie și adolescență, pentru a reda cu precizie și amănunțite, am avut nevoie să folosesc adesea arhivele, amintirile marilor eroi locali, diferite documente istorice.

„Printre tovarășii mei și primii cititorii ai cărții se găseau și sceptici, care erau de părere că nu este necesar să acord atîta atenție și atîta spațiu în carte desfășurării petliuriștilor, ca fenomen istoric.

„Bandlele lui Petliura au fost nimicite odată pentru todeauna de forța armelor noastre sovietice, iar hatmanii lor rămași în viață se vințura undeva peste graniță, deci este necesar să mă amintim de aceste cirpe galben-viorii într-o carte în care se vorbește despre tineretului nostru sovietic — imi spunea odată unul din prietenii mei.

„Eu îl contraziceam și căutam să-i demonstrez că, deși bandele lui Petliura au fost nimicite, mai există încercuirea capitalistă. Bonzii lor, capitaliștii din toate țările, împreună cu parizanii lui Denikin, Mahno, și alte căpetenii ale bandelor de intervențiști, au început încă de prin 1920 să adune cu grijă tot gunoii petliuriști împreună cu resturile învechite ale bagajului „ideologic” al naționalismului burghez ucrainean.

„De aceea trebuie să amintim cititorului sovietic și de această specie de dușmanii care caracter naționalist, să-l învățăm să-i cunoască și să-i deosebească după apucături, după comportare, cum deosebim, de pildă, năpădă de șarpele orb, cobra de șarpele cu clopot.

„Odată, într-o vară, am vizitat un pchet de grăniceri de la granița de sud a Uniunii Sovietice. Locotenentul care mă însoțea mi-a spus că acolo mișună foarte mulți serpi.

„Sentințelele zac întinse și se plîng: se aud foșnete în jur. Dar noi ne-am învățat: ca să nu te atingă șarpele orb, trebuie să ai soarele în spate. Lumina soarelui îl orbeste, el își pier-

de precizia în mișcări și poate fi strivit ușor.

„Și eu în trilogia mea am vrut să arăt apucăturile „șarpeului” galben-vioriu și să-l învăț pe cititorul sovietic cum să se poarte cu el, dacă se ivește vreedată momentul. Lucrul acesta este foarte important și pentru faptul că, încă de mult, toți dușmanii de altă dată ai patriei noastre multinaționale s-au sprijinit pe naționaliștii ucraineni, care i-ar fi putut ajuta să rupă Ucraina de Rusia.

„În primele două povestiri, între personajele mature negative am acordat un loc deosebit iscoadei lui Petliura, lui Kotka Grigorenko, fiul unui doctor.

„Cînd îl descriam pe Kotka Grigorenko, aveam tot timpul în vedere pe unul din seții petliuriști din lăucei noastre, cu care adeseori se ciocneau colegii mei, partizanii ai Puterii sovietice. Întrînd, prin 1920, în legătură cu contrabandăștii, acest individ care mi-a servit pentru imaginea lui Kotka, a fugit pe se graniță.

„După războiul pentru Apărarea Patriei am avut întîmplător ocazia să aflu povestea acestui petliurișt.

„Am aflat că pînă-n toamna anului 1939, a trăit în Peremișl, colaborînd pe ascuns cu poliția lui Pilsudski și, predînd pe ucrainenii cu spirit revoluționar, iar în 1939, acest trădător, care mi-a servit pentru imaginea lui Kotka, temîndu-se de răzburarea poporului, a fugit la Krakovia, unde hileristii organizau pe atunci așa-numita „Leziune ucraineană”, alcătuită din lepădăturile solul acestuia. Cu această „leziune” petliuriștului a fost în „Ucraina” în anii 1941—1943, iar după înfrîngerea hileristilor la Stalingrad, a fugit la Hamburg. În acest oraș german, și-a deschis o prăvălie, unde vindea diferite mărunțușuri.

„Acesta este destinul unui trădător, mercenar fără neam și fără țară, pe care l-am numit în trilogie Kotka Grigorenko.

„Cînd a apărut cartea „Cetatea veche” nu șiam dacă voi continua povestirea vieții eroilor ei, deși, drept să spun, nu-mi venea să mă despărț de ei. Dar am început să primesc primele scrisori de la cititorii. Un tânăr cititor din satul Ipavovo, ținutul Ordjonikidze, mă întreba:

„Băieții, despre care ați scris în „Cetatea veche”, mai sînt în viață sau nu?”

„Asfel de scrisori simple și calde m-au convins că cititorii se interesează de soarta eroilor din „Cetatea veche”.

„Nu mult după aceea am scris a doua povestire „Casa cu năluci”, în care este descris același oraș Kamenel-Podolsk, în prima etapă

de construcției Puterii sovietice. Cu vreo doi ani mai înainte, pe străzile de piatră ale orașului năvăliseră legionarii lui Pilsudski și slugile lor, petliuriștii. America, Anglia, Franța și alte țări capitaliste trimiteau, prin vasalii lor de atunci — Polonia și România burghezo-moșierească — bandele lor de mercenari în raioanele de graniță sovietice. Trăiam pe atunci cu mama în clădirea școlii sovietice și de partid, unde învățam comunistii și comsomoliștii din regiunile de graniță ale Ucrainei. Mă uitam la el cum trăiesc și-i învidiam ca sînt mai în vîrstă decît mine, căutam să le urmez exemplul în tot ce fac și voiam să devin mai repede un om matur.

„Cînd am devenit comsomolist am avut ocazia să iau parte la apărarea unui sovhoz pe Nistru împotriva atacului unei bande. Multe din faptele lui Vasili Mandjura din cartea, două a trilogiei sînt pline de ceea ce eu însumi am trăit.

„Curînd după victoria poporului nostru asupra Germaniei hileriste, în primăvara anului 1945, în drum spre Cehoslovacia, m-am oprit cîteva zile în orașul de dincolo de Carpați, Mukacevo. Am stat în casa unui locuitor, care luase parte la mișcarea de rezistență împotriva cotropitorilor. Răsfoind într-o seară cărțile din biblioteca acestuia, am găsit — spre surprinderea mea — un exemplar destul de uzat din „Casa cu năluci”, carte apărută în primăvara anului 1941, în editura de carte pentru copii.

„Cum a putut să ajungă această carte într-o regiune, unde pe atunci stăpîneau hoardele fasciste ale armatului Horthly?”

„Posezorii cărții mi-a povestit destul de neobișnuit. Unul din prietenii lui din regiune, dus cu forța de jandarmii în Ucraina ocupată atunci de hileristi, dezertase nu mult după aceea și se se însoțise acasă. Dar în drum spre locurile lui natale, trecură prin orașul Kolomna din Stanislav, unde hileristii tocmai distruseră biblioteca școlii. Locuitorii adunau cărțile bibliotecii. Omul lui și el citea cărți, le ascunde în sac, și, trecînd pe peticile, care țiau creștele munților Carpați, le aduse conștăntinilor săi partizani. Datorită unei întîmplări, printre aceste cărți era și povestea mea „Casa cu năluci”.

„Toamna, tîrziu, seara, la lumina lămpii de gaz, citeau această carte vitorii tineri partizani. M-am întîlnit cu cititorii cărții mele mai tîrziu, după război. Unul mi-a spus:

„Acum ne sîntei datornici. Scrieți cartea mai departe. Povestii ce s-a întîmplat mai tîrziu cu eroii dumneavoastră, cum au lăsat în fabrici...”

I. Boleaev

AGENDĂ internațională

• Uniunea Scriitorilor și Uniunea Artiștilor Plastici din R.P. Bulgaria au oferit premiile pentru cele mai bune și mai frumoase ilustrate cărți pentru copii apărute în 1955. Au fost premiate cărțile: „Inimă de pionier”, versuri de Nikolai Zidarov, „Insula Tombuctu”, roman de Marko Marceviski, „Cosarii albi”, povestii de Pavel Spasov. „In trei zile”, poveste de Atanas Nakovski, „Grădina noastră”, versuri pentru cei mici de Boris Svetlinov, „Căsușele vii”, povestii de Grigor Ugarov, „Hopatropa”, ghicitori de Gheorghii Karavonov; de asemenea ilustrațiile la cartea „Povești chinezești” ale pictorului Liubomir Zidarov, ilustrațiile la cartea „Bucurie în casă” ale pictorului Alexandar Denkov, ilustrațiile la cartea „Gădelcio” ale pictorului Stoian Anastasov și ilustrațiile la „Cheia de aur” ale pictorului Vasil Ionov.

• Asociația progresistă „Artiștii poporului” din S.U.A. a publicat într-o ediție de mare tiraj 22 de cîntec despre Joe Hill, erou național al clasei muncitoare, ale cărui fapte continuă să inspire pe poezii și compozitori progresiști. În volum au fost cuprinse și cîteva din versurile lui Hill. Aceste cîntec și poeme înfățișează căpăt, omului care nu moare niciodată, cum se spune într-un cîntec interpretat de Paul Robeson.

• Academia belgiană de limbă și literatură franceză, a editat o amplă bibliografie a lui Emil Verhaeren, scrisă de Jean-Marie Quillot. Bibliografia cuprinde nu numai tot ceea ce a scris marele poet, dar și tot ce s-a scris despre el. „Toți cei care vor să pătrundă mai adînc credința și viața lui Verhaeren — spune un recenzent al cărții — vor găsi în această carte o căldură sigură ce îi va scuti de cercetări lungi și cîteodată zadarnice”.

Gh. D.

Profiluri internaționale Din literatura uruguayana Alfredo Dante Gravina: „Frontiere deschise vîntului”

Deși acțiunea romanului „Frontiere deschise vîntului” este circumscrișă unui anumit sector al realității uruguayane, datorită calităților artistice ale cărții avem puțință să desprindem o imagine amplă, vibrantă, a luptei și năzuințelor spre o lume mai bună a întregului popor uruguayan.

Acțiunea se desfășoară la ferma lui Jesus Zabala, latifundiar șiret, agresiv, chinuți de avarii și soștiușine, Juan, fiul său (fianțat de o femeie și devenit în cele din urmă peon (muncitor) la fermă), duce în schimbul cîtorva pesos o muncă istovitoare, periculoasă de cele mai multe ori, prinderea vitelor cu lasso-ul și tăierea coarșelor, implicînd adesea riscuri fatale. Dragostea pe care o poartă Benitei îl înfrînează pentru o bucată de vreme dorința de evadare. Benitei, fionță de înădănosul administrator Camille — desigur, tresle o iubire, pătămășă pentru Juan, e nehotărîtă și ezită să-l urmeze. Juan părăsește ferma și își găsește adăpost în coliba Ofitei, cu care se căsătorește. Nevasta îi moare însă după un an și Juan intră într-o echipă de tunzătorii de oi, cu care prilej va da lărgă piept cu vechii săi dușmani, Zabala și Camillo. Benitei, care fusese dusă cu sila la oraș, se întoarce la fermă pîngurită, cu vesele spulberate. Revizuirea lui Juan o paralizează. Început Juan, care reușește într-o neînduplecată luptă să obțină o majorare de 30 de pesos pentru tunzătorii de acum uniți — li apare timp îl face să capete încrederea și dezvoltamentul celor din jur. În stadiul acesta, Juan înțelege că, luptînd strîns uniți și organizați, țărani de pe întreg cuprinsul țării sale își pot spuna răspicat cuvîntul și pot să înfrîngă pas cu pas dușmanii.

Este de remarcat, priceperea artistică cu care Gravina plămădește figurile celor trei moșteri care se perindă de-a lungul cărții: Zabala, Marcos și Camillo. Prezentat mai ales în cadrul de la Santa Rosa, unde Zabala terorizează peoni, escrochează în afacerile cu vite, prindește cu ochi de lup să înghită pămînturile micilor fermieri din jur, e el neapare ca un tipic reprezentant al clasei sale. Condus de o morală proprie clasei lui, acceptă cu discreție adulterul. Marcos, odrasla respîngătoare a lui Zabala, este un adevărat insidiu, grandilocvent, înfățat, imoral și demagog. Camillo, un țap, o unealtă docilă a stăpînului în stare de cele mai mari mirășii, se străduie într-o existență nu mai puțin respîngătoare decît a stăpînului său.

Romanul lui Gravina, în ciuda unor accente naturaliste, de suprafață, reproduce în ritmul epicilor sale, viața simplă, pînă de aspirații luminoase a poporului său. Îndrăgostit de popor de natura patriei sale, Gravina găsește totor al altor preluceri tragice prin consecințele lor, se răsfrînge în toată complexitatea și dramaticul ei. Dezgustul, minia lui turbure, refînuță toțuși, ca urmare a unei amare experiențe de viață, sînt reacții care reprezintă în felul lor o condamnare puternică a jalturice și odioasei mixturi feudalo-capitaliste care apasă fărăruul sîrac în Uruguay.

Pilar, negrul blînd și bun, care este strivit într-un accident sub propriu cal, prin demnitatea și suferința lui întîrșite în dirzenia lor pe cei din jur.

Juan, tipul de mare rețef al romanului, o fire inteligentă, un caracter puternic, exploziv la mînie, neînduplecat, are o evoluție care dă romanului multă unitate și limpezime. Avînd o construcție psihologică bogată, e lesne de înțeles că, pus în contact cu idelle muncitorilor din Montevideo, va deveni mai clarvîzător, mai fecund în lupta lui. Apropierea lui de Cardoso, dar mai ales de Diomendes, un reprezentant conștient al clasei muncitoare, îi dă perspectiva și înțelegerea luptei, și în același timp îl face să capete încrederea și dezvoltamentul celor din jur. În stadiul acesta, Juan înțelege că, luptînd strîns uniți și organizați, țărani de pe întreg cuprinsul țării sale își pot spuna răspicat cuvîntul și pot să înfrîngă pas cu pas dușmanii.

Este de remarcat, priceperea artistică cu care Gravina plămădește figurile celor trei moșteri care se perindă de-a lungul cărții: Zabala, Marcos și Camillo. Prezentat mai ales în cadrul de la Santa Rosa, unde Zabala terorizează peoni, escrochează în afacerile cu vite, prindește cu ochi de lup să înghită pămînturile micilor fermieri din jur, e el neapare ca un tipic reprezentant al clasei sale. Condus de o morală proprie clasei lui, acceptă cu discreție adulterul. Marcos, odrasla respîngătoare a lui Zabala, este un adevărat insidiu, grandilocvent, înfățat, imoral și demagog. Camillo, un țap, o unealtă docilă a stăpînului în stare de cele mai mari mirășii, se străduie într-o existență nu mai puțin respîngătoare decît a stăpînului său.

Romanul lui Gravina, în ciuda unor accente naturaliste, de suprafață, reproduce în ritmul epicilor sale, viața simplă, pînă de aspirații luminoase a poporului său. Îndrăgostit de popor de natura patriei sale, Gravina găsește totor al altor preluceri tragice prin consecințele lor, se răsfrînge în toată complexitatea și dramaticul ei. Dezgustul, minia lui turbure, refînuță toțuși, ca urmare a unei amare experiențe de viață, sînt reacții care reprezintă în felul lor o condamnare puternică a jalturice și odioasei mixturi feudalo-capitaliste care apasă fărăruul sîrac în Uruguay.

Pilar, negrul blînd și bun, care este strivit într-un accident sub propriu cal, prin demnitatea și suferința lui întîrșite în dirzenia lor pe cei din jur.

Vasile Nicolescu

ANTONIO BERNI „Miezul nopții în lume (1944)”

Suezul în literatura egipteană

Oaspetele noastre, al Uniunii Scriitorilor din R.P.R., scriitorul egiptean Abduraman el-Charkawi, talent bineunoscut în literatura contemporană și activist pasional pe tîrîm social, adre seacă prietenilor săi romîni acest patric mesaj, a cărui înțînădare nu reține decît preia vag parfulum textului arab. Numele lui e menționat cu sîmă printre cele mai distinsse ale literaturii egiptene naționale, chiar de către adversarii săi britanici.

E un bărbat tînăr (35 ani), tînăr, bine legat, cultivat, cu gesturi cum-pănînte și cu priviri deosebit de agere pe sub ochelarii cu ramă groasă. Îl preocupă, cu precădere, teatrul, deși a scris în mai toate genurile literare, de la poezie pînă la reportaj. Principalele lucrări: un poem amplu „Scrisoarea deschisă Președintelui S.U.A.”, romanul „Pămîntul”, volumul de nuvele „Micii osuri” compleztoare o vie activitate de publicist.

Este secretarul Consiliului Național al Păcii din Egipt și membru în Consiliul Mondial al Păcii și, după vizita la noi a delegației din care face parte, va pleca la Moscova, apoi înapoi, la sediul Consiliului de la Viena și acasă, la Cairo, unde, după cum însuși declară — „evenimentele în curs solicită prezența activă a celor care iubesc libertatea și pacea”.

MIHNEA GHEORGHIU

Literatura egipteană nouă, realistă preia cu curaj — în lumina schimbărilor luminoase intervenite — tradițiile culturale populare străvechi, eliminînd treptat orice amintesc influențele opresivii străine.

Un fenomen unic în literatura mondială este existența unui bogat folclor dedicat Canalului de Suez. Din cartierile populare ale Capitalei pînă în satele cele mai îndepărtate, din deșert, se întînde, de-a lungul marelui Canal, aria poetică seculară a egiptean care este drumul făt de noi prin pustiu, între două mări. În poemele pe care cîntăreții populari le-au dedicat acestui urias drum fără pulbere, apar imagini străvechi, nume și figuri legendare, de împărăii și prințese neagră a muncitorilor ce l-au construit și de huzurul proțitorilor străini. Și toate exprimă nădejdea adîncă în viitorul care va reza poporulul drept răpîi. Această speranță a devenit acum o realitate istorică.

Zadarnic spumegă presa imperialistă „Apele canalului sînt de singe, și prundișul malurilor lui, de oase omenesci...”

Plînge norodul pe cei răpuși de muncii, plînge soarta celor morți pentru Dumnezeul cel mare și drept să nu uite, că din mîinile hoțului, pătate de singe, va trebui să ne ajute să smulgem din canalul nostru, să-și recapete meamul avutul răpîi. Dumnezeul dreptății și al răzburărilor nu trebuie să uite!”

căutînd, în fel și chip, argumente împotriva noastră, împotriva președintelui Nasser. Este împedca la lumina zilei că actul naționalizării s-a înfăptuit în numele întregului popor egiptean și în numele popoarelor arabe, al rezistenței neîncetate împotriva opresiunii, în numele durerilor și speranțelor noastre. Canalul de Suez nu face parte numai din trupul țării noastre, ci și din trupul și sufletul poporului egiptean. Cele mai frumoase opere literare dedicate luptei pentru renașterea Egiptului se leagă de nădejdea în redobîndirea Canalului. Și valurile de fraternitate umană internațională sînt simbolizate tot de această parle din țara noastră care leagă în fiecare clipă continentele și națiunile, în spiriții pacii.

„Noi nu sîntem un popor agresiv. În literatura noastră, ideea de pace este supremă. Chiar și epopeile eroice, descrierile de mari bătălii, slăvesc virtuțile păcii refetoare pe cîmpurile de luptă, cînd dreptatea a leșn victorioasă.”

Literatura egipteană contemporană, de toate tendințele, inspirată din aceste valori permanente ale culturii noastre, participă astăzi la lupta pentru apărarea demnității patriei, îndrumînd și mobilizînd poporul. Scriitorii egipteni știu că pe acest drum se vor bucura de sprijinul poporului lor și al tuturor popoarelor care apără pacea și justiția în lumea întreagă. Nici un fel de propagandă și nici un fel de represalii nu ne pot clinti din hotărîrea de a înlătura, definitiv, ultimele vestigii ale agresiunii brutale străine care ne-arăsprij țara și poporul atît amar de vreme. Sîntem siguri că scriitorii cîntășii din toate țările ne vor înțelege și ne vor sprijini.

Abdelraman el-Charkawi București, 1 septembrie 1956.

Oaspeți de peste hotare

FABIAN FERMIN LORESTAN Președ. Uniunii Arhitecților din Argentina

Prof. univ. PETRONIO GIUSEPPE Scriitor (Italia)

IGNACIO CARRANZA Scriitor (Chile)

MARIO BERLINGUER Președ. Asoc. de Prieteni Italia-România Desene de ROSS

Redactor-șef: Zaharia Stancu, Colegiul redacțional: Mihai Beniuc, Marcel Braslașu, Eusebiu Camilar, Paul Georgescu (redactor-șef adjunct), Eugen Jelebeanu, George Macovescu, Ion Mihăileanu, Veronica Porumbacu, Cicerone Theodorescu Ion Vitner.